ეროვნული ბიბლიოთეკა

საბა

დემოკრატ პედაგოგთა კავშირის ბეჭვდითი ორგანო №2

ჩვენი პოზიცია

საქართველოში ბოლო პერიოდში მიმდინარე მძაფრმა პროცესებმა, ეროვნულ-პოლიტიკური ძალების აქტივიზაციამ გულგრილი არ დატოვა საზოგადოების არცერთი ფენა, მათ შორის მასწავლებელი. ეს ბუნებრივიცაა. ჯერ ერთი, პოლიტიკურ ოპოზიციაში თუ ახალ საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში თავიდანვე მრავლად გაერთიანდნენ სკოლაში თუ უმაღლეს სასწავლებლებში მომუშავე პირები, მეორეც, მიტინგების, დემონსტრაციების თუ საპროტესტო აქციების მძლავრმა ტალღამ, რომელიც ამ წლინახევრის განმავლობაში აზვირთდა, მთელი საქართველოს ტერიტორიაზე, თავდაპირველად უმთავრესი მხარდამჭერი მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახით ჰპოვა.

და აი, ის სოციალური ფენამ, რომელიც ყოველდღიურ კონტაქტშია მრავალ თაობასთან, რომელიც უნდა ემსახურებოდეს ახალგაზრდობის ზნეობრივი აღზრდისა და ეროვნული თვითშეგნების გაღვივების კეთილშობილურ საქმეს, რაც სამწუხაროდ არ უნდა იყოს, ხშირ შემთხვევაში, ალღო ვერ აუღო ცხოვრების სულ სიახლეებს და დაიკავა ცხადად ორჭოფული პოზიცია, ზოგჯერ კი -რეაქციული.

ამ ფონზე ერთ-ნაკლები სითამამითა და მოქნილობის ნას შეკვებით გამოვიდა საზოგადოებრივ ასპარეზზე სამი პედაგოგიური გაერთიანება: ახალგაზრდა შემოქმედ მასწავლებელთა ასოციაცია, სახალხო ფრონტთან არსებული მასწავლებელთა ასოციაცია და დემოკრატ პედაგოგთა კავშირი.

დემოკრატ პედაგოგთა კავშირი წარმოადგენს ე.წ. არაფორმალური, ეროვნულ-პოლიტიკური ორგანიზაციების წევრ პედაგოგთა გაერთიანებას, რომლის მიზანია აქტიურად ითანამშრომლოს სხვა პედაგოგიურ თუ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ მოძრაობებთან სრული თანასწორუფლებიანობის საფუძველზე საგანმანათლებლო სისტემის რეორგანიზაციის, პედაგოგთა და მოსწავლეთა უფლებების დაცვის მიზნით.

ამასთანავე მასწავლებელთა კოლექტივებთან სისტემატიური შეხვედრების დროს თუ გაზეთ "საბას" ფურცლებზე შევეცდებით [illegible] პედაგოგიური საზოგადოებისათვის საინტერესო საკითხების განხილვას, ჩვენი კონცეფციების წარმოჩენას, [illegible] განათლების სფეროში დაგროვებული პრობლემების გადაჭრისაკენ [illegible] კონკრეტულ ღონისძიებებს, გავაცნობთ ჩვენში ნაკლებად ცნობილ უცხოური პედაგოგიური აზროვნების ნიმუშებს....

დღევანდელი პოლიტიკურ-სოციალური კრიზისი, რომელმაც მოიცვა საბჭოთა იმპერია, ეროვნულ-პოლიტიკური უფლებების საერთო-საკავშირო მონაპოვრის - დემოკრატიულ-ჰუმანისტური აქტების ღრმა ანალიზსა და მათი ცხოვრებაში დანერგვის [illegible], მიგვაჩნია, რომ არ გადაწყდება. ქართული ეროვნული სკოლის შექმნაც პოლიტიკური კონიუნქტურის რადიკალურ ცვლილებებს უკავშირდება ორგანულად და მისი მხოლოდ ვიწრო საგანმანათლებლო სისტემის გარდაქმნის ფარგლებში არ განხორციელდება.

გარდა კრიზისით მოცული პოლიტიკური სისტემისა, არსებობს ზნეობრივი და ფსიქოლოგიურ-სოციალური ბარიერები, რომელთა მოხსნა კულტურის, მეცნიერებისა და განათლების ერთიანი, დარგობრივი, გააზრებული ინტეგრაციითაა შესაძლებელი.

საჭიროა ფართო საგანმანათლებლო მოძრაობის გაშლა საჯახო-ყოფაცხოვრებითი, ეთნიკურ-ნაციონალური თუ ეკოლოგიურ-ჰუმანიტარული აღზრდის თვალსაზრისით. ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ამ ეტაპზე არ უნდა დაგვავიწყდეს ქართული საზოგადოების 200 წლიანი არაბუნებრივი განვითარების ტრაგიკული ისტორია და აქედან გამომდინარე მძიმე მორალურ-ფსიქოლოგიური შედეგები, რომლებიც უმთავრესად თავს იჩენენ სწორედ კულტურულ-საგანმანათლებლო სფეროში. საუკუნეების განმავლობაში ქართული კულტურა ვითარდებოდა უცხო კულტურათა ფარული თუ აშკარა ექსპანსიის პირობებში, ინარჩუნებდა მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელ ნაციონალურ ელფერს. უკანასკნელი ათწლეულების განმავლობაში კი იგი მოექცა საბჭოური, კლასობრივი ინტერნალიზმის იდეოლოგიისა და პარტიული დიქტატის განმანადგურებელი პრესის ქვეშ და მისთვის მიყენებული მძლავრი დარტყმების შედეგად XXს.-ის დასაწყისი, 21-24, 28-32, 37-38, 50-იანი, 60-70-იანი წლები ნამსხვრევებად იქცა და, გარდა ცალკეული გამონაკლისისა, უბადრუკ მდგომარეობაშია. თვალნათელია შედეგებიც - პოლიტიკური უკულტურობა, ინდივიდუალური აზრის კოლექტიური დევნა და სხვა.

ბუნებრივი მიდრეკილება ქართველი კაცისა განათლების აქეთ ისტორიის უკანასკნელ მონაკვეთში ასევე დეფორმირებულ იქნა. რუსიფიკატორულმა პოლიტიკამ ცარიზმის თუ კომუნისტური რეჟიმის პირობებში განათლებას მთლიანად გამოაცალა ეროვნული საფუძველი.

დამოუკიდებელ საქართველოში დავით აღმაშენებლის აღსაყდრების დღეს სიმბოლურად ანთებული ერის გონიერი და სულიერი აღორძინების ლამპარი მალე მინავლდა და, იყო დრო, ჩაქრა კიდეც... ქართველმა ერმა მისთვის საბედისწერო და, ღმერთმა ქნას, პოლიტიკური გამოფხიზლების წელს, უმთავრესია, მობილიზება მოახდინოს ჯერ კიდევ შერჩენილი პოტენციალისა და აქცენტი აიღოს უკომპრომისო, რადიკალურ მოთხოვნებზე, თავდახსნილი ეროვნული ენერგიის წარმმართველი მდინარებით დაარღვიოს შინაგანი თუ გარე ბარიერები... სამწუხაროდ, საზოგადოების დიდი ნაწილი დღეს, ინარჩუნებს რა ე.წ. "სულიერ წონასწორობასა" და "გონიერებას", "სიდინჯეს", ზემოდან ბოძებულის იმედითაა და სულაც არ ჩქარობს, რეალური წვლილი შეიტანოს ნანატრი თავისუფლების მოპოვებაში. რა უცნაურიც არ უნდა იყოს, აუჩქარებელმა და რაციონალისტმა ევროპელებმა /ჩეხებმა, სლოვაკებმა, გერმანელებმა/ ისეთი "სულსწრაფობა" გამოიჩინეს, რომ ბოლო ერთი თვის განმავლობაში შეძლეს არასასურველი რეჟიმის ლიკვიდაცია, ჩვენ კი რაღაცას ველით...

ამა წლის 23 ნოემბერს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიისა და ქრისტიან-დემოკრატთა ახალგაზრდული ასოციაციის ინიციატივით ჩატარდა შესანიშნავი აქცია-წმიდა გიორგის [illegible] ხატი შეესვენა უნივერსიტეტის ტაძარში, რაც თითოეული ჩვენთაგანისათვის განწმენდის, უკეთურობასთან შეუპოვარ ბრძოლაში დიადი გამარჯვების სიმბოლოა. ამ დღეს უნდა დაედოს სათავე სატანური საწყისის ამოძირკვას საგანმანათლებლო დაწესებულებებიდან. აბა, შეუთავსებელი არ იქნება ერთმანეთთან წმიდა გიორგის ხატი, ის სულისკვეთება, რომელიც ამის შემდეგ დაისადგურებს უნივერსიტეტში და ე.წ. საზოგადოებრივი დისციპლინები- პოლიტეკონომია, საზოგადოებათმცოდნეობა, სკკპ ისტორია, მარქსისტულ-ლენინური ფილოსოფია, მეცნიერული კომუნიზმი /!!!/ შეუთავსებელი არ იქნება ამ ხატის სადგომში წითელი დროშების, ტრანსპარანტებისა და მოწოდებების გამოფენა, რომ ხმა მივცეთ "კომუნისტებისა და უპარტიოთა ურღვევი ბლოკის" კან-

დიდაქტებს, საარჩევნო უბნის მოწყობა ?

ანდა ზოგიერთ სკოლაში, ასევე საზოგადოების დაჟინებული მოთხოვნით შემოღებული საგანი-რელიგიის ისტორია როგორ შეუთავსოს მოსწავლემ პიონერულ-კომკავშირული აღზრდის ძირშივე ანტირელიგიურ პრინციპებს. პარადოქსი არაა, სკოლაში შესვლისას გვერდი აუარო ლენინის კუთხეს, საიდანაც [illegible] ბელადის დაძაგრული სახე, თვალი შეავლო სსრკ-ს უნიტარისტულ-იმპერიულ და საქართველოს სსრ ფარისევლური ჰიმნების რუსულ-ქართულ ტექსტებს, რომელთა თვალსაჩინო ადგილას [illegible] მოთხოვნა, სხვათაშორის, გარდაქმნის პერიოდის მოთხოვნაა და შემდეგ შერჩეული რელიგიის ისტორიის გაკვეთილზე და ისაუბრო ბიბლიაზე ? პარადოქსების სია შეიძლება გაგრძელდეს... შეუძლებელია გაგრძელდეს ასეთი მდგომარეობა - ეს ახალგაზრდა თაობისათვის უფრო დამღუპველი იქნება, ვიდრე დიქტატურის თუ "უძრაობის" პერიოდი. "არავის ხელეწიფება ორთა უფალთა მონება" უნდა გადაწყდეს, უფალს შევუდგეთ თუ დავრჩეთ სატანის ტყვეობაში. არჩევანი, ვგონებ, უკვე გავაკეთეთ, მაგრამ როგორ განვახორციელოთ ? მითუმეტეს, რომ ის, ვინც შემძლებელია "სამართლებრივ-კონსტიტუციური" გზით შემოაბრუნოს ისტორიის ჩარხი, ამას სულაც არ ფიქრობს ?!. უნდა ვაიძულოთ. და, უპირველეს ყოვლისა, გამოვაცალოთ უმთავრესი დასაყრდენი - მორჩილება და სიმშვიდე. ყველა სფეროში, ყოველდღიურად დემონსტრაციულად უნდა შევქმნათ პროტესტისა და დაუმორჩილებლობის გარემო, ვიხელმძღვანელოთ მხოლოდ ზნეობრიობისა და ეროვნული თავისუფლების ინტერესებით. აი მაშინ, მხოლოდ მაშინ მივაღწევთ სანუკვარ მიზანს.

კარლო ბარდაველიძე

პიკეტი განათლების სამინისტროსთან

ამ სათაურით გაზეთ "ახალგაზრდა კომუნისტმა" /16.12.89 წ./ გამოაქვეყნა ბ.ჭინჭარაულის ინფორმაცია დემოკრატ პედაგოგთა კავშირის მიერ ა.წ. 15 დეკემბერს განათლების სამინისტროსთან მოწყობილი აქციის შესახებ. / მადლობის მეტი არაფერი გვეთქმის რედაქციის მიმართ, რომელმაც რესპუბლიკის სხვა საინფორმაციო საშუალებებისაგან განსხვავებით, ბოლოს და ბოლოს დაარღვია დპკ-ს მოქმედების ამსახველ მასალებზე კარგა ხნის განმავლობაში დადებული ტაბუ. მხედველობაში გვაქვს კავშირის პედაგოგიურ საზოგადოებასთან ორი შეხვედრის ჩანაწერის ტელევიზიაში არგაშვება/. შეგახსენებთ, რომ ამ დღეს დპკ-მ დილიდან მოახდინა განათლების სამინისტროს პიკეტირება, ჩაატარა მიტინგი, სადაც განათლების მინისტრს გ.ენუქიძეს წარუდგინა ულტიმატუმი საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საარჩევნო-სააგიტაციო უბნებისა და სამხედრო სწავლების გაუქმების შესახებ, გადასცა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონების სკოლების პედაგოგთა ხელმოწერა შესაბამისი მოთხოვნით. გარდა ამისა, დპკ-მ განათლების სამინისტროს ხელმძღვანელობას წარუდგინა პრეტენზიები, რომელიც ამავე დროს წარმოადგენს კავშირის სამოქმედო პროგრამას, [illegible] განხორციელებისთვისაც მიმართული იქნება დპკ-ს მოქმედება უახლოეს პერიოდში. თუ განათლების სამინისტროს დღევანდელი ხელმძღვანელობის შესაძლებლობას აღემატება მათი რეალური განხორციელება, უნდობლობას გამოუცხადებს მას და ფართო ფრონტით, რესპუბლიკის მასშტაბით წამოიწყებს პედაგოგებისა და პედაგოგიური პროფილის სასწავლებლების სტუდენტთა საპროტესტო აქციებს გადადგომის მოთხოვნით.

[illegible]ტისა და მიტინგის შემდეგ სამინისტროს კონფერენცდარბაზში შედგა შეხვედრა სამინისტროს აპარატსა და დპკ-ს წარმომადგენლებს შორის, რომელსაც ესწრებოდა თბილისის უ[illegible]ლესი სასწავლებელთა სტუდენტური და არაფორმალური გა[illegible]ანების წარმომადგენლები.

ხუთი საათის განმავლობაში მიმდინარეობდა ცხოველი კამათი, მსჯელობა იმ საკითხებზე, რომელთა დაუყოვნებლივ გადაწყვეტას მოითხოვს დპკ- შეხვედრის დროს დემოკრატ-პედაგოგთა კავშირმა შემდეგი სახის პრეტენზიები წაუყენა საქართველოს განათლების დღევანდელ მესვეურებს:

დემოკრატ პედაგოგთა კავშირი თვლის, რომ:

საქართველოს სსრ სახალხო განათლების სამინისტრო ვერ ითვალისწინებს ქართველი ერის ეროვნულ-პოლიტიკურ ინტერესებს, ჩამორჩება დროის მოთხოვნას და წარმოადგენს ადმინისტრაციულ დიქტატს დაყრდნობილ პარტოკრატიული მართვის ბიუროკრატიულ აპარატს. შესაბამისად, განათლების სამინისტრო დაკომპლექტებულია უმთავრესად კორუმპირებული, ავტორიტეტის არმქონე, არაკომპეტენტური, უინიციატივო კადრებით;

არავითარ ღონისძიებას არ ატარებს ცენტრის დიქტატისაგან თავის დასახსნელად, ეროვნული საგანმანათლებლო სისტემის შესაქმნელად / რის მაგალითს იძლევა საქ. მწერალთა კავშირი, მეცნიერებათა აკადემია, კინემატოგრაფისტთა კავშირი და სხვ./;

არ ცდილობს ცკ-ის აპარატის დამამცირებელი ზედამხედველობისაგან გათავისუფლებას, ცივილიზებული ქვეყნებისათვის დამახასიათებელ განათლების სისტემის დეიდეოლოგიზაცია - დეპოლიტიზაციას;

ხელს უშლის თანამდებობაზე ხელმძღვანელი მუშაკის არჩევითობის პრინციპით დანიშვნას, მართვის დემოკრატიული ფორმების დანერგვას;

არ ახდენს ხელმძღვანელი მუშაკების, პროფესორ-მასწავლებელთა და აღმზრდელთა საჯარო ატესტაციას, რის გამოც ბაგა-ბაღებში, ზოგადსაგანმანათლებლო თუ პროფესიულ-ტექნიკურ და უმაღლეს სკოლაში კვლავ რჩებიან განუკითხავად საეჭვო რეპუტაციის პირები;

ყოველმხრივ ზღუდავს და ავიწროებს განათლების სფეროს იმ მუშაკებს, რომელთა პოლიტიკური შეხედულებები გამოირჩევა აზრის თავისუფლებითა და პლურალიზმით;

ვერ უზრუნველყოფს უაღრესად გადატვირთული სასწავლო პროგრამების რაციონალურ შეკვეცას /სასწავლო პროგრამებიდან საბჭოთა კავშირის ისტორიის, სამართალმცოდნეობის, საზოგადოებათმცოდნეობის, სკკპ ისტორიის, პოლიტეკონომიის, მეცნიერული კომუნიზმისა და სხვა ფსევდო მეცნიერული საგნების ამოღებას/, რაც იწვევს მოსწავლე-ახალგაზრდობის გულის აყრას სწავლაზე, სასწავლო პროცესის დეფორმაციას;

დანაშაულებრივად აჭიანურებს თანამედროვეობასთან შესატყვის ახალ სასწავლო სახელმძღვანელოთა გამოცემას; ვერავითარ კონტროლს ვერ უწევს და ფართო პრაქტიკაში არ ნერგავს პედაგოგიურ ინსტიტუტების მიერ შემუშავებულ ექსპერიმენტული სწავლების მეთოდებს;

ქართული სკოლების საზიანოდ და მათთან საპირისპიროდ ძირითად ყურადღებას უთმობს არაქართული სკოლების ქსელის გაფართოებასა და მატერიალურ-ტექნიკურ უზრუნველყოფას, ამზადებს და უახლოეს პერიოდში სომხურენოვან სკოლაში აპირებს დანერგოს ყოვლად ტენდენციური სომხური ისტორიის სახელმძღვანელო.

თვალს ხუჭავს საქართველოს ტერიტორიაზე ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის განათლების მესვეურთა დაუფარავ სეპარატიზმზე;

სრულ უუნარობასა და უსუსურობას იჩენს ანტიქართულ, არასამართლებრივ, ხშირ შემთხვევაში, დანაშაულებრივი ქმედების მიმართ, რომელსაც ადგილი აქვს ე.წ. აფხაზეთის უნივერსიტეტსა და ცხინვალის პედინსტიტუტში.

უგულებელყოფს სულხან-საბა ორბელიანის სახ. პედინსტიტუტის, სასოფლო-სამეურნეო და ზოოვეტერინარული ინსტიტუტების ფილიალების ქვემო ქართლში გახსნის ეროვნული მნიშვნელობის პრობლემას;

სამხედრო პროფილის ფაკულტეტის გაზრდით და ამ ფაკულტეტზე მასწავლებლებად არაქართველი, ძირითადად რესპუბლიკის გარედან თადარიგის ოფიცრების მოწვევით ძირს უთხრის თელავის პედინსტიტუტის ეროვნულ საფუძველს;

არ ითვალისწინებს გორის საზოგადოების მოთხოვნას უსამართლოდ გაუქმებული გორის პედინსტიტუტის აღდგენის თაობაზე;

ვერ ადგენს უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების ისეთ პროცესუალს, რითა გარანტირებული იქნება აბიტურიენტთა ცოდნის მაქსიმალურად ობიექტური შეფასება;

არ შესწევს უნარი აღკვეთოს ყველა ტიპის სასწავლებელში ფეხმოკიდებული სამარცხვინო სენი - კორუფცია და მექრთამეობა;

გადაუწყვეტელი რჩება საგანმანათლებლო დაწესებულებათა სამშენებლო ქსელის გაფართოების საკითხი, ჭარბი კონტინგენტის ზღვრულად დასაშვები ნორმის უზრუნველყოფა სკოლებსა და სკოლამდელ დაწესებულებებში, მათი განვითარება;

ვერ უზრუნველყოფს რესპუბლიკის მაღალმთიან და რთულ გეოლოგიურ რეგიონებში ახალგაზრდა სპეციალისტთა დამაგრებას;

ყურადღების გარეშე ტოვებს პედაგოგს, არ ზრუნავს მის პრესტიჟზე, ვერ უზრუნველყოფს ელემენტარული სოციალურ-საყოფაცხოვრებო, შრომითი თუ კულტურული დასვენების პირობებით;

არ წყვეტს მომავალი თაობის სულიერი, ზნეობრივ-მორალური ფორმირებისათვის მავნე ათეისტურ პროპაგანდას, ტერორიზებას უწევს პიონერული და კომკავშირული რიგების დატოვების მსურველ მოსწავლე-ახალგაზრდობას, კომპარტიის რიგებიდან გამოსულ პედაგოგებს;

ხელს უშლის ქართველ საზოგადოებაში მომწიფებულ საკითხთა გადაწყვეტას - რელიგიის ისტორიის სწავლების დანერგვას, საკვირაო სკოლების მოწყობას;

ეყრდნობა რა დრომოჭმულ, კონსერვატიულ სახალხო განათლებისა და მეცნიერ მუშაკთა პროფკავშირს, ყოველ უსახურ "პედაგოგიურ საზოგადოებას", ალკკ კომიტეტთან არსებული ახალგაზრდა პედაგოგთა რესპუბლიკური საბჭოს კოსმეტიკურ სახესხვაობას - ახალგაზრდა მასწავლებელთა რესპუბლიკურ ასოციაციას - სრულიად უგულვებელყოფს მისი ზედამხედველობისა და გავლენისაგან თავისუფალ პედაგოგთა პროფესიულ გაერთიანებებს და, მიუხედავად იმისა, რომ ეს გაერთიანებები სარგებლობენ ფართო საზოგადოების მხარდაჭერით, წინააღმდეგობას უქმნის პედაგოგიურ კოლექტივებთან კონტაქტში, პროფესიულ ღონისძიებებში; კონფერენციებში, სიმპოზიუმებში მათ მონაწილეობას.

აქედან გამომდინარე, დპკ მოითხოვს გადაუდებელ ღონისძიებების გატარებას ზემოჩამოთვლილი პრობლემების გადასაწყვეტად და თუ ყოველივე ეს განათლების სამინისტროს დღევანდელი ხელმძღვანელობის ძალებს აღემატება, უნდობლობას გამოუცხადებს მას და ფართო ფრონტით, მთელი რესპუბლიკის მასშტაბით წამოიწყებს საპროტესტო აქციებს.

პირველი შეთანხმების შედეგად, რომელიც მიღწეული იქნა 15 დეკემბრის აქციით, განათლების მინისტრი ოფიციალურად მიმართავს ხელისუფლებას საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სააგიტაციო-საარჩევნო უბნების გაუქმების მოთხოვნით.

გთავაზობთ მიმართვის ტექსტს.

ქალაქების და რაიონების სახალხო დეპუტატთა აღმასკომის თავმჯდომარეებს, განათლების განყოფილებათა გამგეებს, სასწავლო დაწესებულებების ხელმძღვანელებს

უკანასკნელ პერიოდში რესპუბლიკაში შექმნილმა გამწვავებულმა სოციალურ-პოლიტიკურმა ვითარებამ გარკვეული გავლენა მოახდინა სასწავლო-სააღმზრდელო დაწესებულებათა მუშაობის რეჟიმსა და შინაარსზე. ამ ვითარებაში სახალხო განათლების სამინისტრომ განახორციელა მთელი რიგი ღონისძიებისა, რათა აღეკვეთა სასწავლო პროცესის ხელყოფის ფაქტები. სამინისტროს ამ პოზიციას საზოგადოების მხარდაჭერა ჰპოვა. ასეთ ვითარებაში მიგვაჩნია, რომ არ იქნება გამართლებული საარჩევნო კომპანიის დაწყებასთან დაკავშირებით სასწავლო დაწესებულებებში საარჩევნო ოლქებისა და უბნების შექმნა და ისედაც გადატვირთული მასწავლებლების ამ საქმეში ჩართვა, რომელიც მათ უშუალო ფუნქციონალურ მოვალეობაში არ შედის. საარჩევნო კამპანიების სასწავლო დაწესებულებათა ბაზაზე ჩატარება უფრო მეტად შეუშლის ხელს სასწავლო პროცესის ნორმალურად წარმართვას, შექმნის [illegible] გადიდებისა და ჩაშლის რეალურ საფრთხეს.

აღნიშნულის გათვალისწინებით, გთხოვთ, თავი შეიკავოთ სასწავლო დაწესებულებებში საარჩევნო ოლქებისა და უბნების გახსნისა და მათ საქმიანობაში პედაგოგ-აღმზრდელთა ჩაბმისაგან.

მინისტრი ა.ნ.ენუქიძე, 11.12.89წ. N 01-15-13/3032

ზღაპარი წითელ ხარზე

ერთმა მეჯოგე კაცმა, ჩვეულებრივმა, ხეპრემ, გაუთლელმა, წვეროსანმა მეჯოგე კაცმა ხარი გააკეთა. ჰო, გააკეთა - შეაგროვა მოპარული ტანი, თავი, კუდი, ორი რქა, ორი ყური, დრუნჩი, ოთხი ფეხი და გააკეთა დიდი, ბუმბერაზი, ძლიერი, მაგრამ უგნური, ღრძო და გულბოროტი ხარი. ლამაზი რომ ყოფილიყო, მეჯოგემ წითლად შეღება იგი და რადგანაც კაცის ხელობა, მეჯოგეობის გარდა, ქურდობაც იყო, ადგა თავისი უძვირფასესი ნაქურდალი - პლატინის მოჩუქურთმებულ ჩარჩოში ჩასმული კვერცხისოდენა ალმასი შუბლზე მიაკერა. ძალიან უყვარდა მეჯოგეს ხარი და ამიტომ, ისე მიაბა ეს განძი, რომ სიკვდილამდე ვერავინ აჰგლეჯდა. მაგრამ ხარს აშკარად ეტყობოდა, რომ ნაქურდალი ნაწილებით იყო შეკოწიწებული და ამის გამო მუდამ მყრალი სუნი ასდიოდა - ვერ უშველა ხარს ვერც წითელმა ფერმა და ვერც ალმასმა.

და აი, დადგა დღე და მეჯოგემ წითელი უზარმაზარ შემოღობილში, სხვა ხარებთან შეუშვა. ათასნაირი ნახირი ირეოდა იქ, ძირითადად ხარები. ამ თავის თანამოძმეებში წითელი ხარი განსაკუთრებით ცხენებს ვერ იტანდა. ალბათ, იმიტომ აითვალისწუნა ეს კეთილშობილი ცხოველები, რომ გრძნობდა - ისინი მასზე ლამაზები და ბევრად უფრო ჭკვიანები იყვნენ. თუკი სადმე რაიმე მოიხელთებდა რომელიმე ცხენს, დაუნდობლად ხოცავდა ყველას ეს წითელი ურჩხული. ნახირს თავისი ყოჩიც ჰყავდა - შავი ხარი, თეთრი ნიშნით გავაზე. თავიდან შავი და წითელი თითქოს შეეგუენ ერთმანეთს - შეთანხმებულად ჩაგრავდნენ სხვა ხარებს, მაგრამ შემდეგ, როცა შავმა ხარმა შენიშნა, რომ მის ყოფილ საყვარლებს ექვსი თუ შვიდი წითელნიშნიანი პატარა ხარუკები გაუჩნდათ, მიხვდა, რაშიც იყო საქმე და ერთ მშვენიერ დღეს წითელ ხარს თავს დაესხა. სულ რაღაც ხუთიოდე წუთს გაგრძელდა ეს ორთაბრძოლა, შავი თავგანწირვითა და გამბედაობით იბრძოდა, წითელი კი თავისი ძალის ნახევარს ხმარობდა მხოლოდ და მაინც გამარჯვება მეჯოგის შექმნილ ხარს დარჩა, მაგრამ შავმა ხარმა ერთი კი მოასწრო - კაცობა დააკარგვინა ნაქურდალი ნაწილებით შექმნილს, ამიერიდან ველარ გამრავლდებოდა იგი. ამან გააცოფა წითელი ხარი, სიკვდილის პირას მისულ მოწინააღმდეგეს იმ თეთრნიშნიან გავაზე დააცხრა, გახელებული უსერავდა გავას ბასრი რქებით, ვიდრე ორ ნაწილად არ გახლიჩა და ერთი ნაწილი სისხლით არ შეღება. შემდეგ ერთბაშად დამშვიდდა, დაწყნარდა, შემოღობილის შუაგულისაკენ გაემართა და იქ გამარჯვებით გაბღენძილი მედიდურად გაიჭიმა - ახლა იქაურობის ბატონ-პატრონი მხოლოდ ის იყო.

შავი ხარის სიკვდილამდე რამდენიმე ხნით ადრე მოკვდა მეჯოგეც, მას რაღაც ხარული ავადმყოფობა შეეყარა და მოკვდა, მაგრამ მანამდე, დასნეულებული, ჯოხს დაყრდნობილი ქურდი მეჯოგე შემოღობილს მიუახლოვდა და თავის საყვარელ წითელ ხარს ანდერძად დაუგდო: სიცოცხლის ფასადაც არ დასთმოო პლატინის ჩარჩოში ჩასმული ალმასი....

უგნურმა ხარმა კი, იმის ნაცვლად, რომ რქებით საფლავი გაეთხარა და დიდი ზარ-ზეიმით დაემარხა მეჯოგე, ხეზე ჩამოკიდა და ნახირს განუცხადა - რომ არა აი ეს კაცი, მე თქვენ ვერ გიპატრონებდითო. ხარის შემქმნელი კი დიდხანს ეკიდა მაღალ ნაძვზე, სანამ გახრწნა არ იწყო და ყვავებმა არ დაჩიჩქნეს.

ალმასი კი, წითელი ხარის ბინძურ შუბლს მიკერებული, ნელ-ნელა ცვდებოდა, კარგავდა თავის თვალისმომჭრელ სილამაზეს, მას წითელი ხარის შუბლზე ამდენი სისხლი მიეცხო, ჭუჭყიან, უგუნურ თავზე გაჩენილი მკბენარიც აწუხებდა ალმასს და სუნიც სტანჯავდა, ის მყრალი სუნი, ნაქურდალი ნაწილებით შექმნილს რომ ასდიოდა.

მაგრამ ბავშვებო, თქვენ ნუ გეშინიათ, ის წითელი ხარი შორსაა, ცხრა მთისა და ცხრა ზღვის გადაღმა. დედიკო და მამიკო გასწავლიან, რომ უსამართლობას გვერდი არასოდეს არ უნდა აუარო, უნდა შეებრძოლო ყოველთვის და დაამარცხო ბოროტება, ამიტომ, თქვენ, ჩვენო პატარებო, კარგად უნდა ჭამოთ, ბევრი იკითხოთ, მშობლებს დაუჯეროთ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

და [illegible], დიდები, აი, ამირანისნაირები, რომ გაიზრდებით, უნდა წახვიდეთ და პლატინის ჯაჭვში ჩასმული ძვირფასი ალმასი აჰგლიჯოთ იმ წითელ ხარს, რადგან ის ალმასი თქვენია, თქვენ მოგპარათ იმ მეჯოგემ, და, რადგანაც ჩვენ, თქვენმა მამიკოებმა მისი თქვენთვის დაბრუნება ჯერ ვერ შევძელით, თქვენ კი, ჩვენო საყვარლებო, თქვენ აუცილებლად უნდა აჩუქოთ თქვენს შვილიკოებს....

ჭირი-იქა, ლხინი - აქა,
ქატო - იქა, ფქვილი-აქა...

გრიგოლ რობაქიძე 28.X.1989 წ.

<u>მიტინგი 25 დეკემბერს</u>

25 დეკემბერს მარჯანიშვილის ქუჩელები უჩვეულო მოვლენის მოწმენი გახდნენ. დაახლოებით 2 საათისათვის მთელი ქუჩა გადაჭედილი იყო თბილისის სხვადასხვა სკოლების მოსწავლეებით. ისინი მოვიდნენ კომკავშირის ცკ-თან, რათა გამოეხატათ თავიანთი აღშფოთება და ზიზღი ამ ორგანიზაციის მიმართ, რომელიც კვლავ აგრძელებს თავის სამარცხვინო მოღვაწეობას.

მიტინგზე გამოსულმა ორატორებმა მოითხოვეს სკოლებში კომკავშირის პირველადი ორგანიზაციების დაუყოვნებლივ გაუქმება. აღინიშნა, რომ ამ ორგანიზაციას ვერავითარი "პერესტროიკა" ვერ უშველის და რომ ის საქართველოში საერთოდ არ უნდა არსებობდეს.

შემდეგ მიტინგმა გადაინაცვლა მეცნიერებათა აკადემიასთან. გამოტანილ იქნა უზარმაზარი ყუთი, ე.წ."ისტორიის სანაგვე", რომელიცგავსებულ იქნა პარტიისა და კომკავშირის მანდატებით.

აქცია დასრულდა ლენინის მოედანზე. ანტიქრისტეს კერასთან საჯაროდ დაწვეს "ისტორიის სანაგვე" ნაგვიანურთ.

აქციის ინიციატორები იყვნენ წმინდა ილია მართლის საზოგადოების,ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტია, ჰელსინკის ჯგუფი და 160-ე სკოლაში არსებული "პატრიოტ მოსწავლეთა კავშირი".

"დემოკრატ პედაგოგთა კავშირმა" სოლიდარობა გამოუცხადა მიტინგის მონაწილეებს და მონაწილეობა მიიღო მასში.

გია გოდერძიშვილი

კიდევ ერთი...

1989 წლის 7 დეკემბერს თბილისის 178-ე საშ.სკოლაში ჩამოყალიბდა "პაატა სააკაძის სახელობის მოსწავლე-ახალგაზრდობის საზოგადოება". საზოგადოებაში გაერთიანებულ მოსწავლეთა ძირითადი მიზანია სკოლის დეიდეოლოგიზაცია (ალკკ ორგანიზაციის გაუქმება სკოლაში).

მიუხედავად იმისა, რომ სკოლის დირექცია და 26 კომისრების რაიონის ალკკ კომიტეტი სასტიკი წინააღმდეგი იყო ამ ორგანიზაციის გარკვეული მუხლებისა, ჩვენის ძალისხმევითა და დემოკრატ პედაგოგთა კავშირის დახმარებით საზოგადოება ჩამოყალიბდა და იგი იბრძოლებს თავის მიზნების მისაღწევად.

საზოგადოების ჩამოყალიბების ინიციატორები იყვნენ: სკოლის $X^{ბ}$ კლასის მოსწავლეები დ.ფორჩხიძე და გ.კუპატაძე. $IX^{ა}$ კლასის მოსწავლე თ.პაპიაშვილი და $IX^{ბ}$ კლასის მოსწავლე ს.წილოსანი.

"პაატა სააკაძის" საზოგადოების
საკოორდინაციო ცენტრი

სკკპ რიგები დატოვა ჩვენი კავშირის წევრმა, თბილისის მე-60 საშუალო სკოლის მასწავლებელმა ნაზი მუხრანის ასულმა ცომაიამ.

Военному комиссару Орджоникидзевского района г.Тбилиси

от гр. Бардавелидзе Карло Джондоевича, проживающего в городе Тбилиси, ул.Будапештская 5, кв. 18. Место работы - Тбилисская 151-я ср.школа - учитель грузинского языка и литературы и истории религии

З А Я В Л Е Н И Е

Не испытываю никакого желания быть впредь офицером запаса оккупационной армии, захватившую в 1921 году мою Родину. Объявляю полный бойкот всякой уставной зависимости с вооруженными силами СССР и сдаю свой военный билет.

19.II.89 г.

Военному комиссару Ленинского района г.Тбилиси

от гражданина Сабашвили Бесика Евгеньевича, проживающего в пос. ТЭВЗ-а, 4 мкр., 9/в корп., 6 под., кв. 133. Место работы: Сатемойская неполная общеобразовательная средняя школа - учитель истории.

З А Я В Л Е Н И Е

В связи с тем, что считаю позорным быть в запасе той армии, которая на протяжении семидесяти лет планомерно осуществляет геноцид грузинской нации, чему свидетельство 1921, 1924, 1956, 1989 гг.

Заявляю о своем бойкоте службе в рядах Советской армии и сдаю свой военный билет.

21.II.89г.

სოციალიზმის ექვსი სასწაული

1. უმუშევრობა არ არის, მაგრამ არავინ მუშაობს.
2. არავინ მუშაობს, მაგრამ ყველას აქვს ხელფასი.
3. ყველას აქვს ხელფასი, მაგრამ ვერაფერს იყიდი.
4. ვერაფერს იყიდი, მაგრამ ყველას ყველაფერი აქვს.
5. ყველას ყველაფერი აქვს, მაგრამ ყველა უკმაყოფილოა.
6. ყველა უკმაყოფილოა, მაგრამ სისტემას ხმას უჭერენ.

/"ფრანკფურტერ ალგემაინე", 8.XII.1989/.

თარგმნა კაკი კოჩოშვილმა.

რედაქცია მზად არის კორესპონდენციებზე გასცეს ჰონორარი.

რედაქცია მადლობას მოახსენებს ყველას ვინც ფულადი შემოწირულობებით მხარში გვიდგას და თვითგამოცემითი გაზეთის გამოშვებაში გვეხმარება.

რედაქტორი: ბესო საბაშვილი,რედკოლეგია: კარლო ბარდაველიძე /ტ.37.07.56/, გია გოდერძიშვილი/ტ.95.67.27/

რედაქციის მისამართია: თბილისი, ჭავჭავაძის გამზირი 32,
სულხან-საბა ორბელიანის სახ.პედ
ინსტიტუტი, II კორპუსი, დპკ კლუბი